

24.01.2017г.

ОДЛУКА

На Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ) по жалбата на Јане Димески, за текстот со наслов “За што зборува Заев кога вели редефинирање на државата?: Двојазичност – федерализација – отцепување (ВИДЕО)” објавен на 22.11.2016, во 14 часот и 44 минути, на Интернет порталот Република (www.republika.mk)

ЖАЛБАТА Е ОСНОВАНА

Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1 и 13.

Член 1.

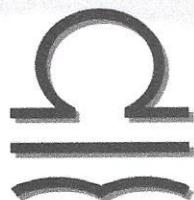
“Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно.”

Член 13.

“Новинарот треба да прави разлика меѓу фактите и мислењата, меѓу веста и коментарот”.

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на ден 24.11.2016 година, Јане Димески поднесе жалба за текстот со наслов “За што зборува Заев кога вели редефинирање на државата?: Двојазичност – федерализација – отцепување (ВИДЕО)” објавен на 22.11.2016, во 14 часот и 44 минути, на Интернет порталот Република (www.republika.mk).

Во образложението на жалбата се вели дека во текстот известувањето е неточно и нефтер, има пристрасност во информирањето, не е застапена втората страна и има елементи на говор на омраза.

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со член 12 од Деловникот на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со Интернет порталот Република, и побара уредничкиот колегиум да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Наведениот Интернет портал не достави одговор на наводите на жалителот.

Комисијата за жалби најде дека жалбата во однос на текстот е ОСНОВАНА.

На седницата на 21.12.2016 година, Комисијата за жалби ги разгледа наводите на жалителот и направи увид во наведениот текст. Констатираше дека во текстот има низа тврдења дека ќе има распад на Македонија и реализације на проектот Голема Албанија. Меѓу другото, се издвојуваат следниве реченици: **“Според ветувањето на Заев, идната федерализација на државата, за чиешто име дополнително ќе се одредува судбината, има три фази, кои етапно ќе се воведуваат во следните неколку години. Заев се залага за доспovedување на процесот за поделба на земјата до степен на неповратност. Тоа што со нивниот речник е „редефинирање“ на унитарниот карактер на државата, значи воведување на двојазичност, па федерализација и потоа отцепување на државата со можност за приклонување кон соседни држави.”**

и наслов:

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595

... Трета фаза – распад на Македонија и реализацирање на проектот Голема Албанија...

Потоа има видеоматеријали, фотографии од „голема Албанија“ извадоци од статуси на Фејсбук, итн...

Поради ваквата обработка на медимскиот производ, членовите на Комисијата најдоа дека, поради тоа што авторот изнел низа тврдења, бил должен за своите тврдења да побара став од споменатите лица во текстот, од партијата СДСМ или лично од нејзиниот претседател Зоран Заев, во согласност со професионалните начела. Без оглед на тоа што се објавени низа видеоматеријали од изјави на Зоран Заев, тие се од изминат период и се премногу кратки, со што не се обезбедува согледување на сите значајни аспекти на темата за која се говори.

Понатаму, авторот на текстот, во повеќе наврати своите мислења ги прикрива како факти. Точно е дека новинарот има право на сопствено мислење, но во конкретниот текст не се разликува што е коментар, претпоставка или став на авторот. Ова особено доаѓа до израз бидејќи во текстот се изнесуваат низа тврдења за против-уставно политичко дејствување на Зоран Заев и СДСМ, а со оглед на тоа што претходно не се обезбедени согледувања на сите значајни аспекти на темата за која се говори се случува дезинформирање и манипулирање со публиката.

Комисијата за жалби најде дека во спорниот текст со наслов “За што зборува Заев кога вели редефинирање на државата?: Двојазичност – федерализација – отцепување (ВИДЕО)” објавен на 22.11.2016, во 14 часот и 44 минути, на Интернет порталот Република, прекршен е член 1 од Кодексот на новинарите на Македонија, според кој новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно. Изборот на фактите мора да обезбеди објективна информација и согледување на сите значајни аспекти на темата за која се говори. Новинарот треба да обезбеди “втора страна”, односно да им даде можност на сите

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595

засегнати од новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика.

Понатаму, Комисијата констатира дека е прекршен и член 13, според кој новинарот треба да прави разлика меѓу фактите и мислењата, меѓу веста и коментарот. Новинарите имаат право на свое мислење, став и вредносен суд, но не смеат сопственото мислење да го камуфлираат како факти. Мора да биде јасно разграничено што се факти и информации, а што коментар, претпоставка или став на авторот за да се одбегне дезинформирање и манипулирање со публиката.

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како во диспозитивот.

Во работата на Комисијата за жалби учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Филип Ѓурчиновски, Теофил Блажевски, Беким Ајдини, Сефер Тахири, Гоце Герасимовски и Мери Јордановска.

Се обврзува Интернет порталот Република (www.republika.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави одлуката на Комисијата за жалби.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби

Мирче Адамчевски

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595

